

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Utrecht, 20 februari 2012

Kenmerk: UB.2012.031.KK MvdL
Betreft: Wetsvoorstel Friese taal

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart,

In december 2011 heeft u het ontwerp-wetsvoorstel over het onderwijs in de Friese taal opgesteld voor openbare consultatie. Dit wetsvoorstel maakt het mogelijk dat de provincie Friesland onder voorwaarden de kerndoelen voor het vak Fries vaststelt én naast de bestaande mogelijkheid van gehele ontheffing ook een gedeeltelijke ontheffing mag verlenen.

Met deze brief reageert de PO-Raad namens de schoolbesturen van het Friese openbaar onderwijs (Netwerk BDOF), katholiek onderwijs (Bisschop Möller Stichting), christelijk onderwijs (Coöperatie Christelijk Basisonderwijs Fryslân) en gereformeerd onderwijs (Gereformeerde Scholengroep Primair Onderwijs) op het ontwerp-wetsvoorstel. Voorafgaand aan onze reactie willen wij echter nogmaals benadrukken dat wij decentralisatie van de bevoegdheid tot het vaststellen van de kerndoelen voor Friese taal in het primair onderwijs in principe onwenselijk vinden (zie onze brief van 3 januari 2011 met kenmerk UB.2010.341.KK MvdL). Desalniettemin reageren wij hieronder puntsgewijs op het wetsvoorstel waarin deze decentralisatie wordt geregeld.

- In de Memorie van Toelichting (verder MvT) bij het wetsvoorstel is het verwerven van draagvlak voor de vast te stellen kerndoelen in het Friese onderwijsveld expliciet opgenomen (zie bladzijde 11). Dit komt echter niet in de wetstekst tot uiting. Graag zouden wij zien dat in de wetstekst van artikel 9, lid 6 wordt opgenomen dat de vaststelling van de kerndoelen voor het onderwijs in de Friese taal niet eerder geschiedt dan nadat gedeputeerde staten overleg hebben gevoerd met het Friese primair onderwijs (via een bestuurlijk overleg met de vertegenwoordigers van het Friese onderwijs) conform hetgeen in de tekst van artikel 9, lid 4 (over het vaststellen van de ontheffingscriteria) is gesteld.

- Met betrekking tot het overleg van gedeputeerde staten met het Friese primair onderwijs over de kerndoelen en ontheffingscriteria, geldt dat dit natuurlijk meer zou moeten zijn dan alleen maar het 'horen' van de argumenten. Hoe wordt met andere woorden aangetoond of er in de onderwijspraktijk voldoende draagvlak is voor de kerndoelen en ontheffingscriteria? Het lijkt ons ten minste noodzakelijk dat het advies van (de vertegenwoordigers van) het Friese onderwijs bij het voorstel aan de minister wordt gevoegd.
- In artikel 9, lid 7b wordt aangegeven dat de kerndoelen Friese taal niet meer inspanningen vergen dan het aandeel van het onderwijs in de Friese taal binnen het totaal aan onderwijsactiviteiten rechtvaardigt. Deze tekst zou wat de PO-Raad betreft sterker dienen te worden aangezet, zodat duidelijker naar voren komt dat de balans in het onderwijsaanbod voldoende gewaarborgd blijft en de kerndoelen niet leiden tot een onevenredig groot aandeel van de Friese taal in het totale curriculum van het primair onderwijs.
- In artikel 9, lid 8 wordt aangegeven aan welke inhouden van het onderwijs in de Friese taal in de kerndoelen aandacht moet worden geschonken. Ons inziens mist daarin een essentieel onderdeel, namelijk dat de leerlingen een positieve attitude ontwikkelen ten opzichte van het gebruik van Fries door henzelf en anderen. Juist dit doel zou echter het meest nastrevenswaardig zijn in de gebieden die niet Friestalig zijn (bijvoorbeeld de Stellingwerven).
- In de MvT wordt op bladzijde 13 aangegeven dat de kerndoelen en ontheffingscriteria ook zonder instemming van de minister rechtsgeldig zijn. Eventuele besluiten kunnen nog wel worden vernietigd bij koninklijk besluit. De PO-Raad vindt instemming van de minister voorafgaand aan de rechtsgeldigheid van de kerndoelen en ontheffingscriteria echter noodzakelijk. Graag zou de PO-Raad dan ook zien dat dit wettelijk wordt geregeld.

Bovenstaand heeft u in hoofdlijnen onze reactie op het ontwerp-wetsvoorstel over het onderwijs in de Friese taal kunnen lezen. Desgewenst gaan wij hierover graag nader met u in gesprek. In afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,

Mevrouw mr. drs. Kete Kervezee
Voorzitter PO-Raad